

TER BESLISSING

Datum

06-06-2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2023.045

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

R	Bescherming persoonlijke levenssfeer
M,	Bescherming persoonlijke levenssfeer
	Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Voorlopig akkoord anti-dwang instrument

Aanleiding

Op 6 juni jl. zijn triloogonderhandelingen over het anti-dwang instrument (ACI) formeel afgerond. ZWE VZschap agendeert het onderhandelingsresultaat in Coreper van 14 juni.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met:

- Instemming in Coreper op 14/6 dat het onderhandelingsresultaat na een juridische check kan worden doorgeleid naar een volgende Raadsbijeenkomst waar het formeel door de Raad wordt vastgesteld.
- Verzending van bijgevoegde Kamerbrief met appreciatie naar de Kamer.

Kernpunten

- In de Kamerbrief plaatst u het ACI in de bredere EU-inzet op OSA.
- U meldt dat NL voornemens is om in te stemmen met het onderhandelingsresultaat omdat hiermee een balans wordt gevonden tussen enerzijds een voldoende afschrikwekkend instrument dat effectief en gericht kan worden ingezet, en anderzijds adequate waarborgen voor de toepassing van responsmaatregelen.
- U gaat in het bijzonder in op de uitkomst ten aanzien van:
 - Besluitvorming: voor het kabinet wordt met besluitvorming in deze vorm een goede balans gevonden tussen de effectieve inzetbaarheid van het instrument en voldoende betrokkenheid en invloed van lidstaten.
 - Responsmaatregelen en selectiecriteria: voor het kabinet bevat het voorlopig akkoord voldoende waarborgen voor de selectie van maatregelen. De uitgebreide reikwijdte van maatregelen is daarmee acceptabel.
 - Overige wijzigingen: u gaat in op enkele aanpassingen die op verzoek van het EP zijn gedaan, waaronder indicatieve tijdspaden en verwijzingen naar schadeherstel door het derde land dat economische dwang uitoefent.
 - Vervolgproces: als het EP het onderhandelingsresultaat plenair goedkeurt, kan het instrument door de Raad worden aangenomen. Naar verwachting zal inwerkingtreding onder het Spaanse voorzitterschap plaatsvinden.
 - Krachtenveld: brede steun onder LS voor de finale compromistekst.

Toelichting

Besluitvorming

- In lijn met de Raadspositie is er in het onderhandelingsresultaat politieke betrokkenheid van de Raad aan de voorzijde. De Raad kan op voorstel van de Commissie via een gekwalificeerde meerderheid (QMV) beslissen of er sprake is van economische dwang. In het voorlopig akkoord is een tijdspad toegevoegd voor deze stap: de Raad zal normaal gesproken binnen 8 weken besluiten.
- Besluitvorming over eventuele responsmaatregelen verloopt nog steeds via comitologie (onderzoeksprocedure). De Commissie stelt hierbij via uitvoeringshandelingen responsmaatregelen vast na een bindend advies van vertegenwoordigers van de LS op ambtelijk niveau.
- Gebruik van de spoedprocedure voor instelling van responsmaatregelen is in lijn met de Nederlandse inzet verwijderd. De spoedprocedure blijft wel mogelijk voor het aanpassen en opschorten van responsmaatregelen wanneer deze eenmaal ingesteld zijn.

Responsmaatregelen en selectiecriteria

- Er zijn ten opzichte van de Raadspositie enkele responsmaatregelen aangepast en toegevoegd aan de lijst in annex I:
 - Onder exportrestricties (lid b) wordt nu ook verwezen naar maatregelen ten aanzien van exportcontrolegoederen. Het is voor NL van belang dat bij mogelijke selectie van maatregelen t.a.v. exportcontrolegoederen goed wordt gekeken naar de verhouding hiervan tot de multilaterale exportcontroleregimes.
 - Maatregelen ten aanzien van intellectueel eigendom (lid h) zijn uitgebreid naar nationale intellectuele eigendomsrechten. NL voorkeur was om de beperking tot Unie-geharmoniseerde IE-rechten te behouden.
 - Verder zijn maatregelen toegevoegd ten aanzien van producten die vallen onder de chemicaliënwetgeving (lid j) en veterinaire en fytosanitaire wetgeving (lid k).
- Criteria voor de selectie van responsmaatregelen zijn behouden in het voorlopig akkoord. Nieuw is dat de Commissie de bevordering van economische groei en werkgelegenheid door de bescherming van intellectuele eigendomsrechten moet meewegen bij het voorkomen of minimaliseren van negatieve impact op de Unie. Tot slot is verduidelijkt dat responsmaatregelen niet zullen interfereren met administratieve besluiten in de EU of in autoriteiten van lidstaten die op basis van de evaluatie van wetenschappelijk bewijs plaatsvinden.
- Met deze criteria bevat het voorlopig akkoord voldoende waarborgen voor de selectie van maatregelen. De uitgebreide reikwijdte van maatregelen lijkt daarmee acceptabel met het oog op het bredere compromis.

Overige wijzigingen

- Op verzoek van het Europees Parlement zijn enkele aanpassingen gedaan aan de tekst, waaronder:

- Indicatieve tijdschaden zijn toegevoegd voor onderdelen van de procedure, waaronder voor onderzoek naar maatregelen van derde landen.
- Verder is verduidelijkt wanneer het passend zou zijn voor de EU om schadeherstel te verzoeken van een derde land dat economische dwang uitoefent. Op verschillende plekken in de verordening zijn ook verwijzingen opgenomen naar een mogelijk verzoek om schadeherstel richting het derde land.
- Niet enkel lidstaten, maar alle partijen, kunnen de Commissie verzoeken om maatregelen van een derde land te onderzoeken.
- De Commissie zal een contactpunt inrichten met het oog op de implementatie van het anti-dwang instrument.
- De verschillende stappen in het instrument – waaronder onderzoek, consultaties en in het uiterste geval het instellen van responsmaatregelen – blijven ongewijzigd, en worden in bepaalde opzichten aangescherpt.
- Daarnaast is het ontvangen van schadeherstel niet altijd een voorwaarde voor het beëindigen van EU-maatregelen, maar blijft het aan de EU om hier per casus over te besluiten. Dit is belangrijk omdat het primaire doel van het instrument is om economische dwang te voorkomen en derde landen te bewegen om dwangmaatregelen te stoppen. Het is niet de verwachting dat in alle gevallen schadeherstel zal plaatsvinden.

Datum

06-06-2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2023.045

Bijlage bij dit memo

- In de bijlage treft u de geconsolideerde versie van het onderhandelingsresultaat aan.